

Số: 09/2025/QĐST-VDS

Hải Phòng, ngày 25 tháng 9 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TOÀ ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 7, THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Vũ Văn Thắng

Thư ký phiên họp: Bà Vũ Thị Lan Anh - Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 7, thành phố Hải Phòng.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân khu vực 7, thành phố Hải Phòng tham gia phiên họp: Ông Lê Văn Huy - Kiểm sát viên.

Ngày 25 tháng 9 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 7, thành phố Hải Phòng, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 64/2025/TLST-VDS ngày 20 tháng 8 năm 2025 về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 05/2025/QĐST-VDS ngày 11 tháng 9 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Bà Vũ Thị Ánh; nơi cư trú: Thôn Đốc Hành, xã Tiên Minh, thành phố Hải Phòng; có mặt.

- **Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:**

+ Bà Vũ Thị Sen; nơi cư trú: Thôn Đông Ninh, xã Tiên Minh, thành phố Hải Phòng; vắng mặt.

+ Chị Phạm Hồng Cúc; nơi cư trú: Đội 8, xã Hồng Phong, tỉnh Ninh Bình. Người đại diện theo ủy quyền: Chị Vũ Thị Ánh; nơi cư trú: Thôn Đốc Hành, xã Tiên Minh, thành phố Hải Phòng; có mặt.

+ Anh Phạm Tiến Thành; nơi cư trú: Thôn Đông Ninh, xã Tiên Minh, thành phố Hải Phòng; vắng mặt.

- **Người bảo vệ quyền lợi ích hợp pháp của bà Vũ Thị Sen:** Bà Nguyễn Thị Hậu, trợ giúp viên pháp lý Trung tâm trợ giúp pháp lý Nhà nước thành phố Hải Phòng; có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 20 tháng 08 năm 2025 và trong quá trình giải quyết việc dân sự, bà Vũ Thị Ánh trình bày: Bà là em gái của bà Vũ Thị Sen. Năm 2016 bà Vũ Thị Sen bị tâm thần do yếu tố di truyền (mẹ đẻ của bà Vũ Thị Sen cũng mắc bệnh tâm thần). Bà Sen bắt đầu triệu chứng bệnh, hoang tưởng, nhận mình là thần thánh, đập phá, chửi bới, ra đường nhảy múa, chặn xe, không nhận ra người nhà, không làm chủ được việc chăm sóc bản thân. Năm 2016 bà Vũ Thị Sen nhập viện điều trị nội trú tại bệnh viện Tâm thần Hải Phòng chuẩn đoán rối loạn bại phân liệt. Tình trạng bệnh ngày một nặng, gia đình quyết định đưa bà Vũ Thị Sen đến điều trị tại Trung Tâm điều trị người tâm thần tại Trung tâm điều trị người tâm thần Vĩnh Bảo, Hải Phòng từ năm 2020 đến nay. Để đảm bảo quyền lợi cho bà Vũ Thị Sen, bà đề nghị Toà án tuyên bố bà Vũ Thị Sen là người mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Tại các lời khai trong quá trình giải quyết việc dân sự, ông Vũ Văn Quân, bà Vũ Thị Kết, chị Phạm Hồng Cúc, anh Phạm Tiến Thành đều thống nhất với ý kiến của bà Vũ Thị Ánh, yêu cầu Tòa án nhân dân khu vực 7 – Hải Phòng xem xét tuyên bố bà Vũ Thị Sen bị mất năng lực hành vi dân sự.

Toà án không tiến hành lấy lời khai của bà Sen được vì bà Sen không nhận thức được, không có khả năng thể hiện ý chí của mình.

Tòa án đã Quyết định trưng cầu giám định năng lực hành vi dân sự của bà Vũ Thị Sen. Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 298/KL-VPYTW ngày 10 tháng 9 năm 2025 của Viện Pháp y Tâm thần Trung Ương Biên Hòa đã kết luận: “Tại thời điểm giám định đối tượng Vũ Thị Sen bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5 - ICD 10. Giai đoạn sa sút tâm thần. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.”

Kiểm sát viên phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Thư ký phiên họp và của người tham gia tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự, kể từ khi thụ lý cho đến trước thời điểm Thẩm phán ra quyết định giải quyết việc dân sự và phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự: Về việc tuân theo pháp luật: Thẩm phán, Thư ký phiên họp đã tuân thủ theo đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người yêu cầu, người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan, người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bà Vũ Thị Sen đã chấp hành đầy đủ các quyền, nghĩa vụ theo quy định của pháp luật. Về việc giải quyết việc dân sự: Tòa án thụ lý vụ án đúng thẩm quyền theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Căn cứ Điều 22 và Điều 53 của Bộ luật Dân sự và Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu của Viện Pháp y Tâm thần Trung ương Biên Hòa số 298/KL-

VPYTW ngày 10 tháng 9 năm 2025 chấp nhận yêu cầu của bà Vũ Thị Ánh về việc tuyên bố bà Vũ Thị Sen là người mất năng lực hành vi dân sự. Về chi phí giám định: Bà Vũ Thị Ánh phải chịu phí giám định pháp y tâm thần theo quy định của pháp luật. Về lệ phí: Bà Vũ Thị Ánh phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện Kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 7 – Hải Phòng nhận định:

- Về tố tụng:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Bà Vũ Thị Ánh yêu cầu tuyên bố bà Vũ Thị Sen có nơi cư trú tại Thôn Đốc Hành, xã Tiên Minh, thành phố Hải Phòng là người mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự thì đây là việc dân sự “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 7 – Hải Phòng.

[2] Về sự vắng mặt của các đương sự: Tại phiên họp những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều vắng mặt tại phiên họp có đơn xin vắng mặt. Căn cứ vào khoản 3 Điều 367, Tòa án nhân dân khu vực 7 tiến hành phiên họp vắng mặt những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan theo thủ tục chung.

- Về nội dung:

[3] Xét yêu cầu của bà Vũ Thị Ánh đề nghị xác định bà Vũ Thị Sen là người mất năng lực hành vi dân sự: Căn cứ vào lời khai của các bên đương sự và tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, xác định: Bà Sen là chị gái bà Vũ Thị Ánh bị tâm thần do yếu tố di truyền (mẹ đẻ của bà Vũ Thị Sen cũng mắc bệnh tâm thần).

[4] Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 298/KL-VPYTW ngày 10 tháng 9 năm 2025 của Viện Pháp y Tâm thần Trung Ương Biên Hòa đã kết luận: “Tại thời điểm giám định đối tượng Vũ Thị Sen bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5 - ICD 10. Giai đoạn sa sút tâm thần. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.” Do đó, có đủ cơ sở để chấp nhận yêu cầu của bà Ánh về việc tuyên bố bà Vũ Thị Sen mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 22, Điều 53 của Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 27, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Việc xác định và đăng ký người giám hộ cho người bị mất năng lực

hành vi dân sự được thực hiện theo Luật Hộ tịch, Bộ luật Dân sự và các quy định của pháp luật có liên quan.

[5] Về lệ phí sơ thẩm: Bà Vũ Thị Ánh phải chịu lệ phí sơ thẩm theo khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý, sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

[6] Về chi phí giám định: Bà Vũ Thị Ánh phải chịu phí giám định pháp y tâm thần theo luật định. Bà Ánh đã nộp đủ phí giám định pháp y tâm thần theo luật định và không có yêu cầu nên không xem xét giải quyết.

[7] Về quyền kháng cáo: Các đương sự được quyền kháng cáo Quyết định theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 22, Điều 53 của Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 1 Điều 35; điểm a khoản 1 Điều 39; khoản 1 Điều 149, các điều 367, 371, 372 và 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án,

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Vũ Thị Ánh: Tuyên bố bà Vũ Thị Sen bị mất năng lực hành vi dân sự.

Việc xác định và đăng ký người giám hộ cho người bị mất năng lực hành vi dân sự được thực hiện theo Luật Hộ tịch, Bộ luật Dân sự và các quy định của pháp luật có liên quan.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: bà Vũ Thị Ánh phải chịu lệ phí sơ thẩm là 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng, nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng, theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí tòa án số 0001424 ngày 20 tháng 8 năm 2025 của Phòng Thi hành án dân sự khu vực 7 - Hải Phòng. Bà Vũ Thị Ánh đã nộp đủ lệ phí dân sự sơ thẩm.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Các đương sự có mặt tại phiên họp được kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ban hành quyết định; các đương sự vắng mặt tại phiên họp được quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện Kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện Kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Trong trường hợp quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các điều 6, 7, 7a và 9 Luật Thi hành án dân sự. Thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- TANDTP Hải Phòng;
- VKSND khu vực 7 – Hải Phòng;
- THADS thành phố Hải Phòng;
- Các đương sự;
- UBND xã Tiên Minh;
- Lưu: VP, Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Vũ Văn Thắng